

**UCHWAŁA NR IX/57/24
RADY GMINY REWAL**

z dnia 12 grudnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego „Bezpieczny senior” na rok 2025 w Gminie Rewal

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465; zm.: Dz. U. z 2024 r. poz. 1572) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283; zm.: Dz. U. z 2024 r. poz. 858 i poz. 1572) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się gminny program osłonowy „Bezpieczny senior” na rok 2025 w Gminie Rewal, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. 1. Środki na realizację gminnego programu osłonowego, o którym mowa w § 1, będą pochodzić z budżetu gminy Rewal.

2. Program może być finansowany z innych źródeł, w szczególności z dotacji pochodzących z rządowych programów (np. „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”).

§ 3. Realizatorem gminnego programu osłonowego „Bezpieczny senior” na rok 2025 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rewalu.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rewal.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025r.

Przewodnicząca Rady Gminy
Rewal

Wanda Szukała- Błachuta

Gminny Program osłonowy „Bezpieczny senior” na rok 2025

WSTĘP

Gminny program osłonowy „Bezpieczny senior” na rok 2025 (zwany dalej: programem lub programem „Bezpieczny senior”) jest działaniem mającym na celu zapewnienie osobom z terenu Gminy Rewal w wieku 60+, ze szczególnymi potrzebami - pomocy w formie nowoczesnego systemu opieki zdalnej w warunkach domowych, bądź w środowisku lokalnym seniora. Opieka na odległość jest formą sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Rozwiązanie to zalecane jest szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych, które nie potrzebują usług całodobowych, jak i tych objętych wsparciem w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, u których nieprzewidywalność zmiany stanu zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwie najszybszej pomocy, w tym pomocy medycznej, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych. System zapewniac będzie osobom objętym wsparciem możliwość całodobowego kontaktu z telecentrum i wezwania natychmiastowej pomocy, w przypadku zagrożenia zdrowia i życia (np. upadek, nagłe pogorszenie stanu zdrowia, lęk, utrata orientacji położenia, awaria, pożar) za pomocą urządzenia/teleopaski. Gminny program stanowi kontynuację programu rządowego „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” realizowanego w Gminie Rewal od roku 2023. Usługa teleopieki będzie realizowana przez niezależny podmiot gospodarczy.

I. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Program stanowi realizację zadania własnego gminy określonego w art. 17 ust 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) zgodnie z którym do zadań własnych gminy należy podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej zgodnie z którym rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 9, opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy.

Wspieranie seniorów, kreowanie i dostarczanie adekwatnych usług w zakresie polityki społecznej jest jednym z działań Gminy Rewal oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu.

II. UZASADNIENIE POTRZEBY REALIZACJI PROGRAMU

1. Polityka senioralna ukierunkowana jest na długofalowe i systemowe działania wspierające osoby starsze oraz zapewnienie godziwego starzenia się społeczeństwa. Dostosowanie odpowiednich działań i instrumentów polityki społecznej dla tej grupy społeczności lokalnej ma zasięg nie tylko ogólnokrajowy, ale realizowane jest też na szczeblu gminnym.
2. Celem wsparcia społecznego osób starszych są przede wszystkim:
 - 1) zapewnienie poczucia bezpieczeństwa fizycznego (np. opieka, pomoc w czynnościach dnia codziennego, usługi podtrzymujące zdrowie, ochrona przed przemocą i nadużyciami),
 - 2) zapewnienie poczucia bezpieczeństwa socjalnego (świadczenia zapewniające należyty poziom egzystencji) i społecznego (zapewnienie społecznej integracji),
 - 3) jak najdłuższe utrzymanie aktywności i autonomii osób starszych,

- 4) wzmacnianie nieformalnych więzi społecznych tworzących sieć wsparcia i zastępowanie ich wsparciem formalnym, gdy zachodzi taka potrzeba,
 - 5) jak najdłuższe pozostawanie osób starszych w ich dotychczasowym środowisku zamieszkania,
 - 6) kształtowanie lokalnego środowiska seniora, jako przyjaznego osobom starszym.
3. Problemy seniorów na terenie Gminy Rewal kształtują się z reguły podobnie, jak w innych regionach kraju. Według danych demograficznych Gminy Rewal proces starzenia się społeczeństwa społeczności lokalnej wykazuje tendencję wzrostową, 30% ogółu mieszkańców stanowią osoby w wieku 60 lat i więcej. Wśród osób powyżej 65 roku życia dużą część stanowią osoby samotne lub samotnie gospodarujące (informacje posiadane przez tut. GOPS oraz placówki ochrony zdrowia). Osoby w wieku poprodukcyjnym są to często osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji lub wymagające pomocy instytucjonalnej z uwagi na swój wiek i stan zdrowia. Ograniczona mobilność tych osób, nieporadność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, jak również samotność uzasadniają konieczność modyfikowania i usprawnienia systemu usług. Obserwuje się, że osoby starsze, chore i z niepełnosprawnościami często nie mogą liczyć na wsparcie najbliższej rodziny i zdane są wyłącznie na siebie lub pomoc ze strony instytucji. Profesjonalna opieka i pielęgnacja w warunkach domowych staje się coraz bardziej popularna. Ośrodek Pomocy Społecznej w Rewalu zapewnia osobom starszym, samotnym, chorym oraz z niepełnosprawnościami pomoc i wsparcie w szczególności w zakresie:
- 1) wsparcia finansowego,
 - 2) poradnictwa socjalnego,
 - 3) usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
 - 4) kierowania do placówek całodobowej opieki,
 - 5) poradnictwa specjalistycznego,
 - 6) działań środowiskowych.

Powyższe działania realizowane są przez pracowników socjalnych oraz opiekunów i innych specjalistów. Uzupełniająco do usług opiekuńczych jednostka realizuje od 4 lat program rządowy „Opieka wytchnieniowa”.

W opracowanym na podstawie rozeznania potrzeb gminy programie osłonowym, proponowaną formą dodatkowego wsparcia seniorów jest kontynuacja teleopieki rozpoczętej w 2023r. z wykorzystaniem opasek bezpieczeństwa w celu poprawy bezpieczeństwa.

Poniżej w tabeli przedstawione zostały formy i liczba osób korzystających ze wsparcia.

USŁUGI OPIEKUŃCZE			
2021	2022	2023	2024
9	8	12	11 osób, na dzień 10.12.2024r. 6 osób
POBYT W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ			
2021	2022	2023	2024
5	6	9	8 osób, na dzień 10.12.2024r. 4 osoby
Program „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”			
2021	2022	2023	2024
-----	-----	29 osób (23 teleopaski)	22 osoby (23 teleopaski), na dzień 10.12.2024r. z opasek korzysta 16 osób

III. CELE PROGRAMU

Celem Programu jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych zamieszkujących Gminę Rewal, poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

IV. ZAKRES PODMIOTOWY I PRZEDMIOTOWY PROGRAMU

1. Gminny program realizowany będzie na terenie Gminy Rewal w terminie od stycznia 2025 roku do dnia 31 grudnia 2025 r., przy czym usługa teleopieki działa na terenie całego kraju.
2. Planuje się objęcie wsparciem 23 seniorów.
3. W ramach programu „BEZPIECZNY SENIOR” uprawnionymi do otrzymania wsparcia będą osoby:
 - 1) w wieku 60 lat i więcej roku życia,
 - 2) zamieszkałe na terenie gminy Rewal,
 - 3) których stan zdrowia wpływa na problemy z samodzielnym funkcjonowaniem, prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkające z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.
 - 4) pierwszeństwo w uzyskaniu wsparcia w ramach programu będą mieć seniorzy, którzy spełnią poniższe warunki, z uwzględnieniem ich wagi:
 - a) osoby, które zostały zakwalifikowane i objęte wsparciem w 2024r. i chcą kontynuacji wsparcia w roku 2025
 - b) osoby samotnie zamieszkujące,
 - c) osoby posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności/grupę inwalidztwa.
4. Rekrutację do Programu będą prowadzić pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu z uwzględnieniem sytuacji indywidualnej seniorów ubiegających się o udział w Programie.
5. Koszt realizacji zadania, jaki poniesie gmina to zakup usługi, polegającej na obsłudze systemu do sprawowania całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu; zakup opaski bezpieczeństwa, a także koszt organizacji, koordynacji i realizacji usługi wsparcia, która mieści się w zakresie przedmiotowym gminnego programu. Działanie jest kontynuacją programu rządowego „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”.
6. Zakwalifikowany do programu senior otrzyma od Ośrodka Pomocy Społecznej, w użyczeniu:
 - 1) urządzenie/teleopaskę, wyposażoną w przycisk funkcyjny SOS. Opaska umożliwia połączenie głosowe z telecentrum.
 - 2) indywidualną kartę SIM. Do każdego urządzenia senior otrzymuje instrukcję obsługi wraz z zasadami poprawnego użytkowania. W ramach wsparcia oferowane jest wsparcie techniczne i merytoryczne ze strony realizatora programu, jak również telecentrum.
7. Opaska/urządzenie jest własnością Gminy Rewal. Senior zakwalifikowany do otrzymania wsparcia, będzie zobowiązany do podpisania z ośrodkiem umowy.
8. Urządzenie/teleopaska zapewnia całodobowy kontakt z telecentrum w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia, tj. 24 h/dobę, 7 dni w tygodniu.
9. Usługę teleopieki jako formy wsparcia, świadczyć bezpośrednio będzie wyspecjalizowany nienależny podmiot zewnętrzny, będący podmiotem leczniczym.
10. Udział w programie jest:
 - 1) dobrowolny - co oznacza, że senior może przystąpić do programu, jak również w każdej chwili może zrezygnować z udziału,
 - 2) bezpłatny - co oznacza, że senior nie ponosi żadnych kosztów finansowych z tytułu udziału w programie, ani z tytułu korzystania z wsparcia.
11. Udzielenie wsparcia nie jest uzależnione od kryterium dochodowego, jak również nie jest przyznawane w drodze postępowania administracyjnego.

12. Realizatorem Programu będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rewalu. Do zadań osób zajmujących się bezpośrednio koordynacją i realizacją Programu należeć będzie:

- koordynacja, monitorowanie oraz nadzór nad realizacją Programu,
- realizacja zgłoszeń seniorów dokonywanych za pośrednictwem Ogólnopolskiej infolinii 22 505 11 11 jak i bezpośrednio przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rewalu,

V. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program finansowany będzie:

- 1) ze środków samorządowych: Dział 852 Pomoc społeczna, rozdział 85295 Pozostała działalność, § 430 Zakup usług pozostałych, § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia,
- 2) z innych źródeł (np. funduszy europejskich, dotacji z budżetu państwa),
- 3) środki na powyższe zadanie zaplanowane zostały w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Nadzór nad realizacją programu sprawuje Wójt Gminy Rewal.
2. Realizatorem i koordynatorem programu „Bezpieczny senior” na rok 2025 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rewalu.
3. Do zadań Ośrodka należy w szczególności:
 - 1) diagnoza środowisk i grup społecznych będących adresatami programu,
 - 2) planowanie wysokości środków finansowych na realizację programu,
 - 3) przygotowanie danych dotyczących realizacji programu,
 - 4) opracowanie regulaminu rekrutacji i uczestnictwa w programie,
 - 5) kwalifikowanie osób do programu (przyznawanie i rozliczenie wsparcia),
 - 6) bieżąca obsługa programu (szkolenie seniora z obsługi urządzenia, wsparcie poszkoleniowe),
 - 7) przedstawianie Radzie Gminy Rewal sprawozdania z wykonania programu w rocznym sprawozdaniu z działalności Ośrodka,
 - 8) promocja programu.

VII. MONITOROWANIE PROGRAMU

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach realizowanego zadania prowadzić będzie rejestr w formie comiesięcznych raportów, w tym raportu końcowego z wykonania usługi teleopieki, obejmujący w szczególności informacje w zakresie liczby wywołanych sygnałów za pośrednictwem przycisku alarmowego SOS i rodzaju podjętej interwencji w przypadku wywołania pomocy. Z realizacji programu sporządzona zostanie roczna informacja przekazana Radzie Gminy Rewal wraz z rocznym sprawozdaniem z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu.

Uzasadnienie

Program stanowi realizację zadania własnego gminy określonego w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.), zgodnie z którym do zadań własnych gminy należy podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej zgodnie z którym rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 9, opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy

Program osłonowy „BEZPIECZNY SENIOR” na rok 2025 ma na celu zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami, w wieku 60+, a w szczególności: schorowanym, niesamodzielnym lub z niepełnosprawnościami – nowoczesnego systemu opieki w warunkach domowych, jak i w lokalnym otoczeniu seniora. System wpierany będzie przy użyciu urządzenia/opaski bezpieczeństwa służącej do przywoływania pomocy w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia, połączonej z usługą opieki zdalnej (tzw. teleopieki). Ustawa o samorządzie gminnym wpisuje zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty do zadań własnych gminy. Zapewnienie wsparcia mieszkańcom Gminy Rewal – osobom chorującym, starszym, z niepełnosprawnościami i realizacja działań w tym zakresie spoczywa na organach władzy samorządowej, w celu umożliwienia tej grupie społecznej godnego funkcjonowania w swoim środowisku. Wdrożenie odpowiednich, innowacyjnych instrumentów służących efektywnemu zaspokajaniu potrzeb tej grupy społecznej przyczyni się do zapewnienia seniorom poczucia bezpieczeństwa, podniesienia jakości życia oraz umożliwi im pozostawanie, jak najdłużej samodzielnymi w środowisku lokalnym. Efektem dodatnim przyjęcia programu będzie także wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród członków rodzin, czy nieformalnych opiekunów seniora. Zaopiekowany senior będzie miał poczucie niezależności od swojego opiekuna, w związku z czym poprawie ulegnie jego samopoczucie oraz wyzbycie napięcia emocjonalnego związanego z poczuciem „wykorzystywania” swojego opiekuna. Usługa realizowana będzie dla uczestników programu bezpłatnie. Uchwała w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego „BEZPIECZNY SENIOR” na rok 2025, określa możliwości wykorzystania innowacyjnych technologii, wskazuje podmiot nadzorujący i realizujący program, źródła finansowania, procedury realizacji działania